① विषय -व्याकरण पेज = 1
20 × 15.5 × 0.1 C.m.

श्री गणेशायनमः रेरे जम्बु कपाणिनीयकुशतां

... ...

उभयतः पारितः समयानिकषाहाकृते प्रतीत्या-
-दि योगेम्बाधि

② पेज = 2 (21,22) 21.0 × 13 × 0.1 C.m.

क्रम सोयमाग्निमन्तः अन्यथासेच ६।१।१२३।
प्रकाशदौ अव्ययथा: ... ...
ऋच्चिदीर्घरत्येव अप्रश्नीषुणा: सर्वनाम सुजन

③ पेज - 27 विषय-ज्योतिष 20 × 10 × 0.02 C.m.

हरीपुत्रो गुरुकर्कैराबेभृगु १५॥ शमिस्तुलाजामुख्य

... ...

जनविंशोभ्भवेदुल्का निघातिरच द्विशतौ त्रयोविंशा

Note > पेज फटे हुए व असम्पूर्ण है।

सा० १

मंगलं श्रियं ध्वं‍सा
वीगीदात्मकं नम
स्कारात्मकं वस्तु
निर्देशात्मकं चेति
सर्वानंतत्वपरि
मारंयेत् तेस्मा
नाः - संहिते कप
देनित्यं नित्याधातू
पसर्गयोः नित्या
समासेवाक्येतुसा
विवक्षामपेक्षते

श्रीगुरवेनमः

रैजन्तुकपाणिनीयकृतांमांगवींमस्मि
न्वैनैयस्मिंन्नार्जतिप्राव्दशास्त्रविदुषां
सारस्वतः केशरीतद्भार्यांप्रथिता
सुतर्कचतुरासिद्धान्तकृच्चन्द्रिका
सोचैश्चोष्यतिवैगलष्यतिवला
त्स्वः कोमुद्देयांन्मृगान् १

प्रकृतिप्रत्ययविमवलितस्य धातोरर्थः क्रियाभवति
य- क्रियतेतत्कर्मयःकरोतिसकर्ता येनक्रिय
तेतत्करणम्

बैवाणविति द्विसंज्ञारणम् उपत्ययः हि
रणिरिति त्रि डित्करणं क्तिनिः त्रो स्वंत
स्यटि लोपः ओणादिके प्रत्यये त्रिलो
पः इति तावित्युक्ते तु नातः ई
हसे नयहिशोर्ह पोतावेवावस्तः
येननाऽथवधातेनेनप्रवहितेपि वचन
मामाप्रमात - येनमाशाप्रमायात्

न्योपि पूर्वमतेरिति अभितः सर्वत्र अभितसौ ताभ्यां तसौ अभितसर्वतसौ हन्दान्तेश्रूयमाणपदं प्रत्येकमभिसंबध्यते इति न्यायात्तस्य प्रत्येकं संबंधः तथाधिक्रियोगे द्वितीया के च्या उपर्यादिषु उपरि अधि अधः एते त्रयः स्तेषु आम्रेडितं द्विः स्थितेष्विति त्रिकाणीत्येतस्मात् द्वित्वं धारितमन्ते येषु तेषु योगे द्वितीया कार्येत्यर्थः ततोऽन्यत्रापि उभयतः परितः समया निकषा हा प्रतीत्यादियोगे

क्वचिद्

कौमारिकेनातकसादउभय

संबंधः

धापरे किम्। सोयमग्निमन्तः। अव्ययासिच ६।१।१२१
... आदौ अव्ययाः शब्दे परे यत्र बिएङ् प्रकृ
...त्रीरुद्रेभ्यो अव्ययाः। वपैस्यासिनडि॰ तिड्‌ः तिङ्॰इ
... सततत्वम्। अनुदात्ते किम्। यदुद्रेभ्योऽव्ययाः नि
पातैर्यद्येति निघातोन। आङोऽनुनासिकश्छंदसि ६।१।
१२६ आङोचि परेऽनुनासिकः स्यात् स च प्रकृत्या। अभ्र
आँ अपः। गभीर आँ उग्रपुत्रे। ईषा अक्षादीनां छंदसि प्रकृति
भावो वक्तव्यः। ईषा अक्षो हिरण्ययः। ज्या इयम्। पूषा
अविष्टु। स्यश्छंदसि बहुलम् ६।१।१३३ स्य इत्यस्य सो॰

...सोजस्य प्रथमा न स्थानेकरणम् सुपां सुलुगिति तत्र षष्ठी के = १

तस्मात्य... ...
...

2

चंद्रशब्दे उत्तरपदे ह्रस्वात्परः सुडागमो भवति सच्चभवन् चंद्रशब्दस्यैवो भयनिर्देशो पंचमीनिर्देशोवलीयानिति न्या शयेनाह चंद्रशब्दस्येत्यादि = २

२८ लोपः स्याद्धलि। राघस्य मातुः। ह्रस्वाच्चंद्रो त्तरपदे मंत्रे ६।१।

१५१ ह्रस्वात्परस्य चंद्रशब्दस्योत्तरपदस्य सुडागमः स्यान्मं त्रे। हरिश्चन्द्रो मरुद्गणः। सुश्चन्द्र दस्म। पितरामातराच छंदसि ६।३।३३ द्वंद्वे निपातः। आ मा गन्तां पितरा मातराच। चाधिपरीतमचि। मातरापितरा नूवदिष्टौ। समानस्य छं दस्य मूर्द्धप्रभृत्युदर्केषु। समानस्य सः स्यान्मूर्द्धादिभि न्नेउत्तरपदे। सगर्भ्यः। छंदसि स्त्रियां बहुलम्। विष्वग्देव योरद्य्रादेशः। विष्वाचीच। घृताचीच देवद्रीचीन्नयतदे वयन्तः। कद्रीची। सधमादस्थयोश्छंदसि ६।३।९६ सह

पूर्वपदस्यारजा देशः उत्तरपदे सुपां सुलुगिति विभक्तेराकारा देशः = ३

विष्वगिति सर्वना म्नोऽप्युपलक्षणम् बहुलग्रहणात्क्व चिन्न = ३

मादस्थ योरुत्तरपदयोः = २

अग्र मूर्द्धेति किम् समानमूर्द्धा समा नप्रभृतयः समानो दर्काः = ४

बाहुलकात्क्वचि न्न क्वचित्व भवतीत्याह कद्रीचीति

समानो गर्भः सगर्भः तत्र भवः सगर्भस्तस्य यत्सन्ताद्यादितियत् = २

कुत्सितमंचतीति किमष्टेरद्रि[illegible] [illegible] = २

पदं धीः = २

3

पदे क्त्वाप्रत्ययस्य ध्यै आदेशश्च निपात्यते
साढः ध्वत्वं ढो ढे लोपः ढ्लोपे इति दीर्घः =४

सह मा द्यन्ति देवा अस्मिन्निति सधमादो यज्ञः मदो ऽनुपसर्गे इत्यप्
पिशाचेऽजकर्षी स्त्रीक्वलना इति तद्बाधके त्यग्रहे हलश्चेति घञ् सधमा
देत्यत्र कार उच्चारणार्थः तेन सधमादयन्ते क्विप् वनस्पतिस्थ मोदिति रूपं तत्रा

सूत्रे इति पाठः स्य सधादेशः स्यात् इन्द्रत्वास्मिन्सधमादे। सोमः सधस्थम्। स्थमादेशः अत्रा
प्रकारार्थः तेन
निष्ठा या मपि इति पथि च छन्दसि ६।३।१०८ पथिशब्दे उत्तरपदे कोः कवकौ च। वा हुतो ऽरयो
पातनं बोध्यम्। कवपथः। कापथः। कुपथः। साढ्यै साढ्वा साढेति निग मानाश्रवर्णि
आश्राहोऽग्ने मे ६।३।११३ सहेः क्त्वाप्रत्यये आद्यं द्वयं तृनि तृतीयं निपा इसधमादो यज्ञ
वृषभः =४ =२ सह इति वृत्ती
स्त्रू: ४ त्यते। मरुद्भि[illegible]तनासुसाढा। अचोर्मध्यस्थस्य डस्य ति सधस्थ आतो
लः ढस्य ळ्ह प्रातिशाख्यविहितः। आह हि द्वयोश्चास्य उपसर्ग इति कः
स्वरयोर्मध्यमेत्य सम्पद्यते स डकारो ळकारः ढकार ळ्हकारतामेति =२
तथैव चास्य ढकारः सन्नूष्मणा सम्प्रयुक्त इति। छंदसि च।
अष्टन आत्वं स्यादुत्तरपदे। अष्टापदी। मंत्रे सोमाश्वेन्द्रियवि

ढकारः ळ्हका अस्य आचार्यस =४
रतामेतीत्यन्वयः =२

नच कृदिकारादक्तिन इति दीर्घः। गतार्थता अनोदात्ततापत्तेः इष्यते च। ततो लघावन्त इति फिट् सूत्रात् = २ 4

२२ अदेव्यस्य मतो ६।३।१३२ दीर्घः स्यान्मंत्रे। अश्वावतीं सोमावतीं इन्द्रियावान्मदिन्तमः। विश्वकर्मणा विश्वदेव्यावता। ओष धेश्च विभक्तावप्रथमायाम् ६।३।१३२ दीर्घः स्यान्मंत्रे। यदो षधीभ्यः। अदधात्योषधीषु। ऋचि तु नु घ मक्षु तङ् कुत्रोरु ष्याणाम् ६।३।१३३ दीर्घः स्यात्। आतू न इन्द्र। नू मर्त्तः। उत वा घा स्यात्। मक्षू गोमन्तमीमहे। भरता जातवेदसम्। तङि त्विपादे थास्य ङित्वपक्षे ग्रहणम्। नेनेहन्। उरुष्णोत गावा रणः। कू मनाः। अत्रा ते भद्रा। यत्रा नश्चक्रा। उरुष्या णः इकः सु ञि ६।३।१३४ ऋचि दीर्घ इत्येव। अभीषु णः सखीनाम्। सुञ

घ इति स्वरूप ग्रहणेन तरप्तम पो रूपे ह्रस्वे घ प्रा... दुष्वे च दीर्घ दर्शा नात् = ४

भार्या या भात्रा ता स्यात्। लोः लौ ४ नत्र पंचमी = ४ उरुष्या णः इति उरुष्येति कंडू दियगं तो रक्षणार्थीः लोट् सो हिः अतो हेरिति लुक् न रत्र परस्य नस्य धातुस्थोरुषुभ्य इति णत्वम् = २

भरते त्रिलोडेम ध्यम बहुवचनस्य थ स्य तादेशः। लटि त्विपादेशा। तस्य स्या

त्तरे स्थानस्य नक्ष... तोरे नात ह्रस्वम् पद्य स्य... [illegible]

हत्तीर्थु भोगु रुकर्कै र्मषै भ्गु ॥१५॥ शजिस्तुलाजापृत्वमि पुनेसिंहं
सुतः॥ उच्चस्थ गमनगानीचा रात्येवाथदिवांशके॥१६॥ पृथ्वी भोगी बली
२ जेनजायते मंडलाधिपः॥ नृपतिश्चक्रवर्ती वर व्याघ्रे रुव्वंकै गृहैः॥१७॥
त्रि त्रिभिः स्वस्थै नवैर्मंत्री निरुश्चेनराधिपः॥ त्रिभिर्नीचै नवैर्दासी
भिरस्तंगते र्मंडः॥१८॥ उद्दितः स्वगृहस्थश्च मित्रगेहस्थितोपि वा मि
त्रवर्गेण दृष्टश्च सग्रहः सबलः स्मृतः॥१९॥ स्वामिनो बलिनादृ
सबलैश्चयुनैर्ग्रहैः॥ नदृष्टो नयुतः पापैः सबलः स बलः स्मृतः॥२०॥ २
२ दृशमेबुधस्ययौवंमौ नराहुनषष्टमौ॥ राजयोगात्रयोजातः सपु
मानजायको नवेत॥२१॥ श्रादौजीवंशनिश्चांतेगरा नघ्नेभितरं
राजयोगं वि[illegible] नवकं नवलसंयुतं॥२२॥ दृजस्योपदाउ[illegible]राम

अजवृषादिषु वृषभमथ्यात्याः

[illegible]नामाद्रोकिमसन्यमसकुन[illegible]॥ ७ ॥ होरा विषमेऽर्केन्द्वोः
समराशौ चंद्रसूर्ययोः कथिताः ॥ ८ ॥ शालयो रक्तानामजमकरतुला
कुलीराख्याः ॥ ९ ॥ स्वमहादादशभागो [illegible]क्षाणः प्रथमपंचमनव
काकाने पादाश्चचलारः संपृष्ठिमकराः सपादबलाढ्ो नाः ॥ १० ॥
मेषो वृषस्तथा पादकौ मकरः स्त्रधनुः [illegible] ॥ दथोदयास्तृताः पं च वृत
जाकाने वदोमनाः ॥ ११ ॥ सिंहादंश चत्वारः कुंभो युग्मं दिवा वलाः ॥ शीर्ष
दर्शकमीनस्तु वली राशे[illegible]पादिके ॥ १२ ॥ क्षीणचंद्रार्करविनौमः पापो
राहुः शनिस्तथा ॥ बुधो मिलितस्तुतः पापो होरा राशयस्तु स्मृते ॥ १३ ॥ रवेंदुभौ
मगुरवो इशराहुशनि नागवाः ॥ स्वास्थानि ज्ञाणिचलारि परास्यान
राववोस्मृताः ॥ १४ ॥ मेषेरविर्वृषेचंद्रो मकरे च महीसुतः ॥ कन्यायां

॥ पु ॥

वस्था पापकोऽधनवानपि॥ ५९॥ अपि राजकुलोत्पन्नो यदि केम
द्रुमो भवेत्॥ स च जो दारिद्र्यदुर्दुर्विधुहीनो रत्नान्वितः॥ ६०॥ इन्दु
र्वे द्रक्शुभैर्युक्तो ज्ञाद्वा केन्द्रे शुभो यदा॥ तदा केमद्रुमो योगो विद्वेशुभ
कारकः॥ ६१॥ शुभग्रह वलाद्योगाः प्रायश्च तिशुभे फलं॥ पापग्रहकृ
ताः पापफलदाः परिकीर्तिताः॥ ६२॥ सिंहे जीवस्तुलाकोटसोपेतु
मकरोपि च ग्रहा यदा तदा जातो देशभोगी भवेन्नरः॥ ६३॥ तुला
कोदंडमीनस्थो लग्नस्थो हिरावे भ्रूरः॥ दा रोति मः पतेज्जन्मधन्य
रारोगलायुषे॥ ६४॥ विद्यास्थाने यदा सौम्याः कर्मस्थाने च चंद्रमाः॥ ध
र्मस्थाने यदा सौम्याः राजयोगस्तदोच्यते॥ ६५॥ मकरे च घटे मीने च
वृषे मिथुनमेषयोः॥ अंगस्तदा च निस्थातो राजा भवति मानवः॥ ६६॥

॥ प ॥

भोक्तितः ॥ क्रूरोनिपरिमामद्विराज्ञवेश्याज्ञोधिका ॥५२॥ लग्ना
च्चतुर्थपर्यतः क्रूरासौम्याग्रहायदा ॥ नरेंद्रवाहुयोगोयं विपरीतं
तथा भवेत् ॥५३॥ सुखी भोगी धनी नेता सर्वथा हितकारकः ॥ इंद्रचा
जगेवापियोगो भवति मानवः ॥५४॥ विनार्कं द्वादशस्थैरनफाकथ्य
ते ग्रहैः ॥ चंद्राद्वितीयगे ग्रहौ ज्ञा सुनफाख्या च पंडितैः ॥५५॥ चंद्रस्यो
भयपार्श्वस्थैर्दुर्धरा प्राप्यते ग्रहैः ॥ केमद्रुमस्ततोन्यत्रैग्रहै रविवर्जि
गद्यते ॥५६॥ अनफायां नरो जातो धनी भोगी गुणी सुखी रागही
नः सुशीलश्च विक्रमी भोगवानपि ॥५७॥ सुनफायां नरो जातो
ज्ञावासविद्यो भवेत् ॥ धर्मिष्ठो धनवान्ख्यातः शास्त्रवेत्ता च म
तिः ॥ दुर्धरासंभवो लोके विख्यातो नृपतिर्भवेत् ॥ दाता भोक्ता कुटुं

कामा श्रुतिज्ञश्च सुवेषः स्वगृहे गुरौ ॥ स्फीनकृषीवलश्च शुक्रे शनौ मान्य 5

॥उ.दं.॥ श्च लोजनः ॥१७॥ इति स्वगृहफलं ॥ सूर्ये मित्रगृहे ख्यातशस्त्राढ्यः स्थिर

सौहृदः चंद्रे नरो भाग्ययुक्तः स्तुराधनवानपि ॥१८॥ भौमे रात्मीयपूजी

वी च बुधे रूपधनान्वितः ॥ गुरौ मित्रगृहे पूज्यः सत्तां सत्कर्मसंयुतः ॥१९॥

शुक्रे मित्रगृहे लोके धनी वंधुजनप्रियः ॥ शनौ परान्नभोजी च कुकर्म

निरतो भवेत् ॥२०॥ इति मित्रगृहफलं ॥ सूर्ये रिपुगृहे नित्यं विषयैः पी

डितो नरः ॥ चंद्रे हृद्रोगी च भौमे तेजो जडो धनः ॥२१॥ बुधे रिपुगृहे मू

र्खो वाग्धनो दुःखपीडितः ॥ जीवे च जायते क्लीवनास्तिक चिर्वुनुदितः ॥२२॥

शुक्रे शत्रुगृहे भृत्यः कुवुद्धि दुःखितो नरः ॥ शनौ व्याध्याधिशोकेन संत ॥२३॥

प्तो मलिनो भवेत् ॥२३॥ इति शत्रुगृहफलं ॥ मेषे लग्ने समुत्पन्नः सं

खलः पुत्रोदुर्भगो पि रजा जनेत ॥ २ ॥ जीवे भौमे नवे नीचः कुत्सितश्च
स नातुरः ॥ बुधे द्बंधा वंधुवैरी गुरौ दीनो मलान्वितः ॥ १ ॥ शुक्रे नीचे न
परदारः स्वतंत्रः शीलवर्जितः ॥ शनौ कार्णे दरिद्रस्व गतनारो रतिगर्हितः ॥ ११ ॥
॥ इति नीच फलं ॥ धनी सुखी कायी विद्वान् त्रिकोणस्थे दिनाकरे ॥ चंद्रे
धनी च भोक्ता च भौमे सत्यें च वत्सलः ॥ १२ ॥ बुधे त्रिकोणे विद्वान् विनो
दी विजयी नरः ॥ गुरौ ग्रामपुरादीनां मठस्याधिपतिः सुधीः ॥ १३ ॥ शुक्रे
त्रिकोणे सुद्रव्यस्सुखयुक्तो महान्नमः ॥ मंदे नरोधनैः पूर्णो मंदाप्रसु
लंधरः ॥ १४ ॥ इति त्रिकोणफलं ॥ स्वगृहस्थे रवौ लोके महोमनुस्संदोद्यमी ॥
चंद्रे धर्मरतः साधुर्मनस्वी रूपवानपि ॥ १५ ॥ स्वगृहस्थे कुजे चंद्रे श्च
लो धनवानपि ॥ बुधे ना नाकपासित पंडितेधनपरितः ॥ १६ ॥ धर्मी

कविः सुबुद्धिस्तुंगेकवौ कुलपतिर्मनुजो लिहृष्टः ॥२॥ श्रासागरं क्षिति
॥ भू०५ ॥ पतिर्दृढदेहवंधो हिंसारतो रणनु विप्रधितोप्रभावः ॥ हस्तस्थसूर्य म लि
नः परगृहणी गेहसूर्यात्मजे भवति तुंगगते मनुष्यः ॥३॥ भवति धनिक
लो नीचयानोप्रतापी हयगजधनयुक्तो जातिवर्गाविरक्तः ॥ समसिमि
पुनसंस्थजापते मानवेंद्रकुटिलमतिसनीतिर्नीरमांगेश्रयुक्तः ॥४॥
॥इतिपरमोच्चफलं॥ महाधनी महोग्रश्चतुंगस्थे भास्करे नरः ॥ सुभोगी ... नरो भोगी
मोधावीदृढवाक्यश्च कलाव्याश्चबुधे भवेत् ॥६॥ राज्यपूज्यश्च विख्यातो धनी बंदुवग
विद्वानार्यो गुरौ नरः ॥ सौख्ययुक्तो विलासी च हास्यगीतादिनियुतः ॥७॥ तुंगस्थे मलुपु
मानुपुत्रे च चक्रवर्ती धनी भवेत् ॥ राजलब्धनि योगश्च राहुः शनिस समस्थितेन सोग
नः ॥८॥ इतितुंगफलं ॥ नीचे सूर्ये भवेत्प्रेष्यो बांधवैर्वर्जितो नरः ॥ चंद्रे रोगी
गर्ध भू०५

नौकाप्रचुर गुणवती नामको विश्वबंधुर्मीनांशो डापरिणीतम नितंब
लात्मा स्वभावः॥ पुत्रीपौत्रैर्हर्म्यरत्नैः पूर्णगेहो विलासी चंद्रे तुंगे भवति म
नुजो लोकमान्यः प्रसन्नः॥९॥ चंडप्रतापवासित्ताखिलक्ष्मापालः श
स्त्रप्रहारनिपुणो धनधान्यपूर्णः। रत्नाधिको स्वगृधरासुपुरः प्रयातां
तुंगस्थिते क्षितिसुते मनुजः प्रतापी॥१०॥ अध्यापकः श्रुतमतिर्नृपति
प्रधानो लोकोत्तरात्मविभवो गुणवाननुदारः॥ सत्कीर्त्तिमान् सुतनयो नि
रुजः सुमित्रस्तुंगे बुधे सर्वजनोपकारी॥११॥ भूमंडलीपतिरुदार
मति स्वधर्मा बुद्धात्मबोधविमलो बहुपुत्रपौत्रः॥ तीर्थानुरक्तहृदयो
हृष्टदेहबंधुसंगो गुरौ नरपतिर्द्धनवाननुदारः॥१२॥ देशाधिपो दृढमतिः सुत
नुसुमंत्री यो दानमस्तजनपालनलब्धकीर्त्तिः चौरादिशा राजपरस्सु

न्वयेनरः॥५३॥शुक्रेण च शनैर्योगे मक्ष्मः पशुपालितिर्नटः॥दासदार
॥२५॥ ण दक्षस्त्वचुराश्मादिकं शिल्पवित्॥५४॥इति द्विग्रहयोग॥सार्केंदि
बुधे योगे राजमान्यो धनान्वितः॥चंद्रे दुर्बलचित्तश्च ज्ञापते वि
द्यायुतः॥५५॥नान्नो मबुधे योगे ख्यातः साहसिको नरः॥निष्ठुरो
गतलज्जश्च धनस्त्री पुत्रपीडितः॥५६॥जीवसूर्यकुजे योगे प्रचंडः स
त्यवादनः॥राजमंत्री च निर्वीर्यो वाक्ये च निपुणो भवेत्॥५७॥शुक्रभौ
मार्कसंयोगेषु जगोन्न जनातुरः॥कुलीनो वत्सलो लोके विषयाश
क्तमानसः॥५८॥शनिसूर्यकुजे योगे मूर्षो गोधनवर्जितः रोगार्तः
स्वजनैर्हीनो विकलः कलहाकुलः॥५९॥बुधजीवार्कसंयोगे नेत्र ॥२५॥
रोगी महाधनः॥शास्त्रशिल्पकलाभिज्ञो लिपिकमी भवेन्नरः॥६॥

१०

ज्ञावाग्मिशारदः ॥ ४६ ॥ सुप्रिय: प्रधानश्च जीव मंगल संगमे ॥ ४७ ॥ गुणप्रधानो गणको धूर्तो नरतस्करः ॥ परदाररतो मान्य: शुक्रमंगलसंगमे ॥ ४८ ॥ वाग्मी च शीलदक्षो विधर्मी कलहप्रिय: ॥ धर्म शुभ्रप्रवीणो मंद मंगल संगमे ॥ ४९ ॥ बुधस्य गुरुणा योगे नृत्य वाद्य विचक्षण: ॥ धैर्य पुरुष: पंडितश्च सुखी भवति मानव: ॥ ५० ॥ बुध भार्गवयोर्योगे चतुरो बहुशिल्पवान् ॥ धनी सुवाक्यो वेदज्ञो गीतज्ञो हास्यलालस: ॥ ५१ ॥ कर्मणा गमनशील स्त्रीरूपाजीवनगल्कलि: ॥ शुभवाक्यो कामदर्पो मानी सत्य बुधार्क्ये ॥ ५२ ॥ गुरु भार्गव संयोगात् दिव्यदारो महाधनी ॥ धर्मस्थिति: प्रमाणज्ञो विद्याजीवी च जायते ॥ परवृत्ति करेत

सिद्धिश्च [illegible] ॥ तथा भवेत् मा नरत्वो गुरुमंदा

[illegible]

संगमे ॥३८॥ विद्यालान्मंक्रियानिपो धातुसोवद्रवेष्टितः ॥ पनष्टु
२८ तदारसूशानिस्तत्पस समागमे ॥३९॥ चंद्रमंगलसंयोगे रक्तपीडांतु
रोनरः ॥ मन्त्रे मेधातु सिल्पा च धनीमूरोरणे न वेक्तनरः ॥४०॥ स्त्रीसम
स्थयोगसस्तपक्षकाव्यैति निपुणो नरः ॥ धनी गुणी हास्यवक्तोबुधको
धार्मिकोन्वये ॥४१॥ देवद्विजावीरताश्चवंधुमान्सकरोधनी हृष्टप्री
तिः सुशीलस्तजीववंद्रसमागमे ॥४२॥ कुशीलो विक्रियादोचव द्विजः
कलहः प्रियः ॥ माल्पवस्त्रादिसंयुक्तः शशि भार्गवसंगमे ॥४३॥ गजा
श्वपालोदुःशीलो वृद्धिस्त्रीरमणो नरः ॥ वैरपधनोल्पपुत्रश्च शनि चं
द्रसमागमे ॥४४॥ मापुत्रवुधसंयोगे निर्द्धनो विधवापतिः ॥ स्त्रीदुर्भगः २८
जप्रीतः स्वर्णलोहप्रकारकः ॥४५॥ मेधावी शिल्पशास्त्रज्ञः श्रुति

क्षितिस्थिते मैत्रे मे वैरं कर्म पाति वेश्मस्तु ॥२१॥ लग्नाः शुभसंगपापखेचरा

त्सप्तमगो पिता ॥ सद्यो जहाति दंपत्योरेकं नात्र संशयः ॥२२॥ लग्ने

व्यापे चतुर्थे च पंचमे सप्तमे ग्रहाः ॥ पतिं वंचयते नारी नारी वंध्या

भवेत्पतिः ॥२३॥ इति स्त्रीजन्मफलं ॥ स्त्रीवशः कुटकर्मी चतुर्विनी

तः किंपा हृतः ॥ विक्रमील पुत्रेता श्ववद्रस्वर्थसमागमे ॥२४॥ सूर्य

मंगलसंयोगे तेन स्त्रीपापमानसः ॥ मिथ्यावादी कर्षस्त्र वंधनिबो

लीनरः ॥२५॥ विद्यानार्यो राजमान्यः सेवाशीलप्रियंवदः ॥ स शस्त्री वा

स्थिरद्रव्यो वुधसूर्यसमागमे ॥२६॥ नृपमान्यो धर्मनिष्ठो नित्यवाना

र्यवान पि ॥ उपाध्यायो ति विख्यातो योगे जीवार्कयो भवेत् ॥२७॥ शास्त्र

प्रहारवंधघ्नं संगतो नेत्रदुर्वलः ॥ स्त्रीसंगलघ्नवंधश्चैरत्तकः शुक्रार्क 12

13

...योगे... ॥ सदा त्र मण शीलस्वसा

भातो पिता प्रवृत्ते ॥ ... चन्द्रकुजे यो गवा ल्पेव मृत मातृकः ॥ दे

श्वलोक विदिषो विषमोंडा प्रत्ते नरः ॥ ६ ॥ जीवचंद्रबुधे योगे तेजस्वी

धनवानपि ॥ पुत्रमित्रादिसंयुक्तो वाग्मी ख्यातस्य कीर्तिमान् ॥ ७ ॥ बुध

... भागवे योगे विद्या संस्कृतो नरः ॥ सेर्ष्यो धनात्ति लोभी च नीचा

... जायते ॥ ७ ॥ बुधे बुध ... ज्ञो ... पति पूजितः ॥ सूर्य ... विषु

लो ... भी भवति मानवः ॥ ७ २ ॥ गुरुशनी चंद्रयोगे सा ... पुत्र

पंडितः ॥ साधु सदकुला ... नगाज्ञा प्रत्ते नरः ॥ ७ ३ ॥ ...

स ... नरः ॥ ... प्य विद्या नीति ... ॥ २६ ॥

... ॥ ... नीचसंदवित्त ॥ पुरोहितकुलोत्त

कहरि न ... कलाली

शुक्रसह बुधैर्योगे गुरावगैर्निराकृतः॥ ॥प्र... [illegible] 14

ति स्त्रीहितो मानस॥८२॥ शनि सबुधे योगे गुरावा

पराजितः॥ बंधुनिश्च परित्यक्तो विद्वेषी जायते नरः॥८ ॥ [illegible]

जीवार्कसंयोगे राजमंत्री सनिर्दिन॥ दुष्टश्च... [illegible]

श्च परकर्मकृत॥८३॥ मंदजीवार्कसंयोगे पुत्रमित्रकलत्रवा

न॥ निर्भयात निपुणश्च द्वेषो बंधुजनस्य च॥८४॥ शनिशुक्रार्कसं

योगे कलामानविवर्जितः॥ कुष्टीपटुर्भयोद्विग्नो दिरात्रो नरो

भवेत॥८५॥ चंद्रचांद्रिकुजैर्योगे नीचाचारश्च पापकृत॥ आजीवि

तहतो लोके बंधुहीनश्च जायते॥८६॥ चंद्रजीवकुजैर्योगे स्त्रीलो

लो ब्रलसंयुत॥ [illegible] जायते [illegible] भवेत॥

धनी सुसंपन्नो गदायोगोद्भवो नरः ॥ ८२ ॥ एकराशिस्थितैर्लग्नाद्गृहै
गोलो युगं क्रमात ॥ शूलं केदारपाशौ लद्दामनी वीणए कालपा ॥ ८३ ॥ नि
द्याहीनो धनैर्हीनो मानहीनोतिदुःखितः ॥ गोलयोगसमुत्पन्नो नमलि
नो जायते नरः ॥ ८४ ॥ पाषंडभाग्यो निर्द्रव्यो पितृभ्रातृविवर्जितः ॥ युग
योगे धनैर्हीनो लोकनिंद्यो प्रजायते ॥ ८५ ॥ तीक्ष्णोलसो निर्धनश्च हिंस्रः
शूरैर्बहिर्वृतः ॥ संग्रामलब्धशस्त्रश्च शूलयोगजनो नवेत्त ॥ ८६ ॥ कृषीवलो
सत्यवादी स्ववाकु विहितोदनः ॥ धनी सुखी चंचलात्मा योगकेदारके
जनः ॥ ८७ ॥ कोविदस्तप्रपंची वहुभाषी च बंधनाकुल ॥ विशीलो वहुभो
गी च पाशे च त्पपुतो जनः ॥ ८८ ॥ उपकारी धनी मत्यपसुपुत्रसमृद्ध
वान् ॥ दामनीयोगसंभूतो रत्नैर्नवति पूरितः ॥ ८९ ॥ नत्यागी तद्विजो नेता

बहुनत्यो धनी सुखी ॥ कार्येषु निपुणो लोके वीणायोगे च जायते ॥ २० ॥ 16
३४ द्विस्वभावेस्थिरे षष्ठे सुखे वसकले स्थिते ॥ न लोपमुशलो रम्ये योग
प्रोक्ताः क्रमेरमी ॥ २१ ॥ न्यूनातिरिक्तदेहस्थ जिसुणेधनसंचयी ॥ बंधुनि
जस्वरूपश्चनल योगेजनो भवेत् ॥ २२ ॥ ज्ञानमानधजैर्युक्तः ख्यातः
पुत्रीन्द्रपप्रियः ॥ मुशले स्थिरवितस्य कामो हुनास्य जायते ॥ २३ ॥ इ
ति नौकादियोगाः ॥ दशांशेऽर्कः शशी त्र्यंशे भौमो द्वाविंशकांशके ॥ बुधपं
नदशांशे च पंचमांशे बृहस्पतिः ॥ २४ ॥ सप्तविंशांशके शुक्रो विंशत्यंशे श
नैश्चरः ॥ सिंहकेपञ्चविंशांशे परमुच्चो निगद्यते ॥ २५ ॥ पूर्णोधने पमि
तजैसुतदारकोशैश्चंडप्रतापनिकरैर्विवर्जितारिसंघः कोपाकुलो नि ॥ ३५ ॥
जजने ॥ पडिपडुम मानस्तुंगस्थितो दिनकरे भवती हलेकः ॥ २६ ॥ बाला

॥ ४४ ॥

…लियोगे समुत्पन्नो योषितां वल्लभो भवेत् ॥ न लज्जश्च महोत्सा
ही खार्यो नित्यं कृतोद्यमः ॥ ३६ ॥ आपुष्पान्नाम योगे च जातो मानी
धनी कविः ॥ दीर्घायुः सत्वसंपन्नो युद्धे वाप्यपराजितः ॥ ३७ ॥ सौभाग्य
जः समुत्पन्नो राजमंत्री संजायते ॥ निपुणः सर्वकार्येषु वनितानां
च वल्लभः ॥ ३८ ॥ शोभने शोभनो बालो बहुपुत्रकलत्रवान् ॥ आतु
र सर्वकार्येषु युद्धकर्मा सदा सुखी ॥ ३९ ॥ अतिगंडे च यो जातो मातृ
हंता भवेन्नरः ॥ गंडांते पुत्र यो जातः कुलहंता प्रकीर्तितः ॥ ४० ॥ सुक
र्मा नाम योगे च सुकर्मा जायते नरः ॥ सर्वप्रीतः सुशीलश्च रोगी भोगी
गुणाधिपः ॥ ४१ ॥ धृतिनाम धृतयोगे च कीर्तिपुष्टिधनाधिपः ॥
भाग्यवान्सुखसंतो विद्यावान्गुणवान्भवेत् ॥ ४२ ॥ शूले शूलव्यथा

वन्तु घोशासिजालस्तुभी ढितलोगुण नवावान॥ पालिविद्धरसौव्य १८ वा
तत्सर्वलभतेसव॥ २९॥ सर्वलक्षणसंपन्नोराजाभवतिविश्रुतः॥
दीर्घोरुर्वेहुपुत्रश्चजायतेपंचमांशके॥ ३०॥ जोनिर्जितस्तुनैहीनो
वहुमानोनपुंसकः॥ मूर्खधूर्तसोप्रमादीचषष्टांसेजायतेनरः॥ ३१॥
चिकारं विक्रांतोमतिमान्शूरःसंग्रामेत्वपराजितः॥ महोत्साहीवसंतोषी
जायतेसप्तमांशके॥ ३२॥ कृतघ्नोमत्सरीक्रूरस्तोराभाषीवहुप्रजः॥
पलकालेपरस्त्रागीजायतेसप्तमांशके॥ ३३॥ जिताक्षुकुशलोव
हुः सुप्रतापीद्वितेद्विपः॥ मन्त्रेषुश्चवेदितोनित्यंजायतेनवमां
के॥ ३४॥ इतिजन्मराशिनवांशकफलं॥ विष्णुभजातोमनुजोरूप
वान् भाग्यवानितरा नानालंकारसंपन्नोमहाबुद्धिविशारदः॥ ३५॥

गुणी ॥६॥ गौरांगो दीर्घपटुर्वै ज्ञाने धावी च दृढव्रतः ॥ समर्थो ज्ञानवादी च जा
यते मिथुने नरः ॥७॥ कार्यकरो धनी शूरो धर्मिष्ठो गुरुवत्सलः ॥ शिरो
गी महाबुद्धिः कृशांगः कृतविक्रमः ॥८॥ प्रवासशील कोपांधो बलो दुःखी
सुमित्रकः ॥ अनाशक्तो गृहे वक्रः कर्कराशौ भवेन्नरः ॥९॥ क्षमापुत्रस्तो
पायुक्तो मद्यमांसरतः सदा ॥ देशभ्रमणशीलश्च राजभीतः सुमित्रकः ॥१०॥
विनयी शीघ्रकोपश्च जननीजनवल्लभः ॥ व्यसनी प्रकटो लोके सिंह
राशौ नरो भवेत् ॥११॥ विलासी सुजनाह्लादी सुभगो धर्मपूरितः ॥ दाता
दक्षः कविर्विद्वान्वेदमार्गपरायणः ॥१२॥ सर्वलोकप्रियो नाट्यगंधर्व
व्यसने रतः ॥१३॥ प्रवासशीलः स्त्रीदुःखी कन्याजातो भवेन्नरः ॥१४॥
नरो धर्मो दुःखी पटुभार्यी कृपान्वितः ॥ चलाचलबलवदनी को...

ती सं भवो लोको धन धान्य परं लंकृतः॥२८॥इति नक्षत्रफलं॥सु
गन शील मतिमान्सबल सदा॥अल्पभोगी महाप्राज्ञो नरो देवग
णो भवेत्॥६..॥मानी धनी विशालाक्षो लंबोदरो धनुर्द्धरः॥गोरस्नो
रजनाह्लादी जायते मानवे गणे॥१॥उन्मादी भीषणकारः सर्वदाक
लवृत्तनः॥परुषः संदूतप्रमेही राक्षसे गणो॥२॥इति गणफलं॥
नै श्लेलः सदा रोगी धर्मी पंकृत निश्चयः॥पृथुजंघः कृतज्ञश्च विनो
तो राजपूजितः॥३॥कामिनी हृदयानंददाता मानी तोजलादपि॥चंडक
मी मदयुक्तो मेघरासो नवज्वरः॥४॥भोगी दाता सुनिर्द्दो महामानो न
लावलः॥रागी विलासी तेजस्वी सुमित्रश्च वृषे भवेत्॥५॥मिथुने वर्णो
द्विलोलो दयावान्मैथुनप्रियः॥गंधर्व विद्यासु रागी कीर्ति भोगी धनी॥

20

त३

नजीवति॥ जीवेद्वोद्गागपयोगेनसंभवेदुत्तमोनणां॥५०॥ वरीयानाम
॥४५॥ योगेचवरिष्ठोजायतेनरः॥ शिल्पकाव्यकलाभिज्ञोगीतनृत्यादिको
विदः॥५१॥ परघेचनरोजातःस्वकुलोन्नतिकारकः॥ शास्त्रज्ञसुकविर्वा
ग्मीदातानोनाप्रियंवदः॥५२॥ शिवयोगेनरोजातःसर्वकल्याणभा
जनः॥ महादेवसमोलोकेमहाबुद्धिर्वरप्रदः॥५३॥ सिद्धियोगेसिद्धिद
तामंत्रसिद्धिप्रवर्त्तकः॥ नारीभिस्सुपेतश्चसर्वसंपद्धरोभवेत्॥५४॥
साध्येमानसकासिद्धिर्यपरेषसुभागमः॥ दीर्घसूत्रप्रसिद्धश्च
जायतेसर्वसंमतः॥५५॥ शुभेशुभगतेयुक्तोधनवानपिक्षापते॥
विज्ञानशास्त्रसपन्नोदाताह्वालणपूजकः॥५६॥ शुक्लेसर्वकलाशु ॥४५
लःसर्वोपिज्ञानवान्भवेत्॥ ब्रह्मचित्तेनापीमूरश्चधनीसर्वजनप्रियः॥

धार्मिकः शास्त्रपारगः ॥ विद्यार्थकुशलो जन्माज्जायते मनुजः सदा ॥४३॥
गंडे गंडव्यपायुक्तो बहुक्लेशो महाशिरः ॥ ह्रस्वकायो महास्थूलो
बहुवैरो बहुभोगो दृढव्रतः ॥४४॥ वृद्धयोगे स्वरूपश्च बहुपुत्रकलत्र
वान् ॥ धनवानतिभोक्ता च सत्ववानपि जायते ॥४५॥ व्याघातयो
गे जातश्च सर्वज्ञः सर्वपूजितः ॥ सर्वकर्मकरो लोके व्याघातः स
र्वकर्मसु ॥४६॥ हर्षणे जायते लोको महाभाग्यो नृपप्रियः ॥ हर्ष
सदा धनैर्युक्तो विद्याशास्त्रविशारदः ॥४७॥ वज्रयोगे वज्रमुष्टिः स
र्वविद्यासुपारगः ॥ धनधान्यसमायुक्तो मनोज्ञो वज्रविक्रमः ॥४८॥
सिद्धियोगसमुत्पन्नः सर्वसिद्धिप्रयोजनवेत् ॥ दाता भोक्ता सुखी
कान्तः शोकी रोगी च मानवः ॥४९॥ व्यतीपातेन नरो जातो महाकष्ट

23

तुस्थाने यदा सितः ॥ निरंतरं ग्रहा[illegible] धेराजा भवति निश्चितं ॥ २३ ॥
जीवो वृषे च धारस्मिन्मिथुने मकरे कुजः ॥ सिंहे भवति [illegible] रिस्य
कन्यायां बुधभास्करौ ॥ २४ ॥ तुलायामसुराचार्यो राजयोगो भवेदि[illegible]
त्र ये योगसमुत्पन्नो महाराजा भवेन्नरः ॥ २५ ॥ अथ मेषाद्दशे वर्षे श
दि जीवति मानवः ॥ सार्वभौमस्तदा राजा पाते विश्वपालकः ॥ २६ ॥
एकोजीवो यदा लग्ने सर्वयोगास्तदाशुभाः ॥ दीर्घजीवी महाप्राज्ञो
जातको नायको भवेत् ॥ २७ ॥ धने शुक्रश्च भौमश्च मीने जीवस्तुले
बुधः ॥ जीवस्यांश शनिश्चैव राजयोगो निजायते ॥ २८ ॥ अस्मिन्योगे
यो जातः स राजा धनवर्जितः ॥ दाता भोक्ता च विख्यातो भाज्यो म
ल[illegible] जक ॥ २९ ॥ [illegible] मेषे शुक्रो बुधश्चैव धने राहुस्तनौ रविः ॥ सहजे

भवेद्व्रामो राजयोगो त्रिधीपते ॥ २० ॥ सहजे च यदा जीवो लाभस्थ
३ श्च चंद्रमाः ॥ स राजा ग्रहमध्यस्थो विख्यातः कुलदीपकः ॥ २१ ॥ शुभग्रहाः
शुभक्षेत्रे भवंति यदि केंद्रगाः ॥ तदा सुमानिकर्म्माणि करोत्येव हि
जातकः ॥ २२ ॥ उच्चस्था नगतासौम्याः केंद्रस्थाने भवंति चेत ॥ ध्रुवं
राज्यं भवेत्तस्य सर्वपापानां च पोषकः ॥ २३ ॥ धनेश्वपेत पालग्ने स
प्तमे च यदा ग्रहाः ॥ छत्रयोगस्तदा ज्ञेयः सर्वसेनापको भवेत् ॥ २४ ॥
स्वक्षेत्रस्थो यदा जीवो बुधः शौरिः प्रजायते ॥ तस्य जातस्य दीर्घायुः सं
पदश्च भवंति हि ॥ २५ ॥ नीचे च संस्थिते शुक्रश्चंद्रमाश्च यदा भवेत् ॥ त
स्य जातस्य राज्यं स्यात्पत्नी च बहुपुत्रिणी ॥ २६ ॥ पंचमस्थो [illegible]डीनो ३
दशमस्थश्च चंद्रमाः ॥ स राज्यवान्महीसुदितपरसीवजितेंद्रियः ॥ २७ ॥

नर्द्धति मानव ॥ ७६ ॥ धनहतश्रोग विलोहितो न ...पाय मल: सदा ॥ स्त्री
जनद्वेषसमतो धनधान्य विवर्जित: ॥ ७७ ॥ सोतसुखी च भोगी च
नगोजनवल्लभ: ॥ पुत्रमित्रादिभिर्युक्तो जायते चतुर्नवसो ॥ ७८ ॥
देवधर्मधनैर्युक्तो तुष्टिर्युक्तो विचक्षण: ॥ पुष्ये जायते लोक: पा 25
मातु नग: सुखी ॥ ७९ ॥ सर्वेन द: कांतास्व कृतघ्नो वंचक: खल:
अश्लेषायां नरो जात: कृतकर्मा प्रजायते ॥ ८० ॥ सर्पेजा प्रथमे नद्रं दि
तीयेवं धन स्वन: ॥ मातृपीडा तृतीये च चतुर्थे च पितु: ॥ ८१ ॥ ब
हुनस्त्यो धन ॥ भोगी पितृभक्तो महोद्यमी च मूर्खो नापो राजसेवी मघा
यां जायते नर: ॥ ८२ ॥ विद्यागोधनसंयुक्तो गंभीर: प्रमदाप्रिय: ॥
पूर्वा फाल्गुनिको जात: सुखी पंडितपीडित ॥ ८३ ॥ दांत सूरो मद

26

रणे वेला गुरुवासरे भवेन्नरः॥ ६२॥ पुत्री धनी भूः कृपालुर्बहु
सेवकः॥ देवज्ञोपि गुणज्ञोपि जनमुख्यो दिने भवेत्॥ ७०॥ नीचः सक्तः
कृत घ्नश्च कुटिलो बंधुपीडितः॥ कृतकर्महरो रोषी जायते शनिवा
सरे॥ ७१॥ इतिवार फलं॥ स्वरूपः सुभगो दक्षः स्थूलकायो महा
धनः॥ अश्विनीसंभवो लोके जायते जनवल्लभः॥ ७२॥ अरोगी सत्व
वादी च सप्राणश्च दृढव्रतः॥ भरण्यां जायते लोके सुखी भवति
मानवः॥ ७३॥ बहुपत्यः पापकर्मी वक्रधातुर्निपीडितः॥ अकर्म
कुलो नित्यं कृत्तिकासंभवो जनः॥ ७४॥ धनी ... जनः
... प्रियंवदः॥ सत्यवादी स्वरूपश्च रोहिण्यां जायते नरः॥ ७५॥ ब
... कर्मकृत् ... वे भोगे

वस

र्वेत्ता धनुर्वेदपंडितः ॥ उत्तराफाल्गुनीजातो महायोद्धजनप्रियः ॥ ८४ ॥
भूसत्ववान्नो धर्मसेनुरायोवंधुवर्जितः ॥ हस्तेजातो नरश्चौरो नाप २७
ते पारदारिकः ८५ ॥ पुत्रदारपुत्रसुखैर्धनधान्यसमन्वितः ॥ देव
कुलरतः नक्षत्रे चित्राया जायते नरः ॥ ८६ ॥ विदग्धो धार्मिको त्यागी
कृपालुः प्रियवल्लभः ॥ सुशीलदेवनास्त्राजातो जातो भवेन्नरः ८७
प्रीतिलुब्धो तिमानी च निपुरः कलहप्रियः ॥ विशाखायां जरोजातो वैरगा
जनरतो भवेत् ॥ ८८ ॥ वहुपंथप्रवासी च वंधुकार्ये सदोद्यमी ॥ अनु
राधावलोकः सदा हृष्टः जायते ॥ ८९ ॥ वहुमित्रप्रधानश्च कविर्दी
तो विचक्षणः ॥ ज्येष्ठाजातो धर्मरतो जायते कृद्धपडितः ॥ ९० ॥ आद्य
पादे पितुः पीडा मूले मातुर्द्वितीयके ॥ तृतीये धनहानिश्च चतुर्थे

॥ ३१ ॥

सुखसंपदा ॥ २१ ॥ दशमांशे यकारीच नाग्यवांश्चजनप्रियः ॥ पूर्वाषा

ढेनैरोजातः सकलार्थविवदाएः ॥ २२ ॥ बहुनिद्रो महीकोपोधार्मि

कोविनयीसुखी ॥ उत्तराषाढसंजातमूरस्वविजयीरतो ॥ २३ ॥ कृतज्ञः

सुनहोदाना सर्वदारोगसंयुतः ॥ श्रीमानचलसंतानः श्रवणेजायते

नरः ॥ गीतप्रियोबधुमान्स्योहिमरनैरलंकृत ॥ जातोनरोधनिष्ठा

यां नेकः शतपतिर्भवेत् ॥ २५ ॥ कृपणोधनपतिश्चपरदारापसेवकः ॥

जातः शतभिषायांचविदेशागमनोभवेत् ॥ २६ ॥ वक्तासुखीप्रजायु

क्तोबहुनिद्रानिरर्थकः ॥ पूर्वाभाद्रपदायांचजातोभवतिमानवः ॥ २७ ॥

गोरससंतोषमतिः ईर्षायत्नुघातीवपामरः ॥ उत्तराभाद्रपदाजातोनरःसा

हसिकोभवेत् ॥ २८ ॥ संग्रामगंम्युविदिदाः साधुसूरोविवदाणः रेव

॥ ३१ ॥

28

॥४॥ यदा केंद्रे च देवराजपुरोहितः ॥ स पत्तिकुरुते द्विव्या मा पुरा रा
व व ॥ ४५ ॥ चंद्रजो यदि केंद्रे च देवेज पुरोहितः ॥ नीचे ए न गुणे ६ ध
नृपति कुरुते नरं ॥ ४६ ॥ सिंहे सूर्यः कुलीरस्थो यदा भवति चंद्र
जीवेन परिदृष्टस्य कुरुते नृपतिं नरं ॥ ४७ ॥ कुंभे शनिस्तु क इष्टो
न्न चादिनना यजकः ॥ चंद्रे जलचरे राशौ राजानं कुरुते नरं ॥ ४८ ॥
तो निजितिनक्षत्रे राजा भवति माननः ॥ गुरू त्रीनि निदास्थे च
राजा धनजनान्वितः ॥ ४९ ॥ लाभे धर्मे स्थिताः सौम्याः पापा
स्थले स्थिताः ॥ कलशाख्ये हि योगाजं राजा स्यादपि निश्चितं ॥ ५० ॥
मृगराशि परित्यज्य स्थितो लग्ने गुरुः स्थितिः ॥ करोति वशपञ्चाति: ॥४॥
योऽहं स्वामि ॥ ५१ ॥ जन्मना यो भवेत्केंद्रे वलयुक्तः

कुजोष्टमेषष्टमेषर वो नीचानिरीक्षते॥ षष्टे द्वादशे शुक्रः संदृष्टस 30
दा च पृथिवी पतिः॥ ३८॥ कृत्तिका रेवती स्वाती पुष्य स्था जीव न
गोसुतः॥ करोति मनुजानां यमाश्विन्यामघसंस्थितः॥ ३९॥ फाल्गु
नीमूलपुष्येषु रेवत्यां च यदा रविः॥ लग्नस्थितस्तदा कुर्यादेके
राधिपं नरं॥ ४०॥ बुधयुक्तः पूर्णचंद्र कर्कराशि करोनतः कर्मस्था
ने दिवानाथो बुधयुक्तो नास्ति पात्यते॥ ४१॥ कर्मस्थाने शनिपुत्रे
वा वर्षाच जातकः॥ जायते धरणीनाथो धनधान्यपरायुतः॥ ४२॥
कर्मस्थाने गुरुः शुक्रः सबलः कुरुते नरं॥ सुशीलं धरणीपा
लं पुत्रमित्रधनैर्युतं॥ ४३॥ उदितः सबलः खेटः कर्मस्थाने यदा
भवेत्॥ दशा तदेशान्तस्येव राज्यप्राप्तिर्निगद्यते॥ ४४॥ लग्नेसु
रा

र्त्तिर्भवेत्पुस्तकवाचकः ॥७५॥ जीवभौमबुधैर्योगस्तु कविर्बुद्धिबलीपरः ॥
परोपकारकः शीलगांधर्वकुलशोभितः ॥७६॥ नगुत्रोभबुधैर्यो
विकलांगश्चचंचलः ॥ अकुलीनःसदोत्साही दृष्टश्च सुखराजरः ॥७७॥ 31
बुधमंदकुजैर्योगःप्रवासी नेत्ररोगवान् ॥ प्रेष्यो वंदूनरोगी च हास्य
लुब्धो भवेन्नरः ॥७८॥ जीवकाव्यकुजैर्योगो दिव्यनारीयुतः सुखी ॥
सर्वानंदकरो लोके जायते नृपतिप्रियः ॥७९॥ मंदजीवारसंयोगस्ततो
गाराजसंततः ॥ नीचाचारो निर्घृणश्च भवेन्मित्रैर्विगर्हितः ॥८०॥ मंद
मंदकुजौ योगे दुःशीला पापतिस्तुतः ॥ प्रवासशीलो दुःखी च नभवेत्सी
लकुसदा ॥८१॥ बुधेज्यभृगुसंयोगे सुतेनुर्नृपपूजितः ॥ दातारिदीर्घ
कीर्तिश्चसत्यवादी भवेन्नरः ॥८२॥ बुधार्कि जीवसंयोगे तु बहुनो
रो

२७ गवान् ॥ धनैश्चपयुतप्राज्ञः सुखधैर्ययुतो भवेत् ॥ ८३ ॥ मंदयुग्मौ तु
धैर्यो गेयुस्वरपारदारिकः ॥ नृसत्यगीकलाभिज्ञः स्वदेशनिरतो
भवेत् ॥ ८४ ॥ मंदेन्दुसित संयोगे राजा भवति कीर्त्तिमान् ॥ नीचवंशो
विसंभृतः शीलयुक्तो नृपो भवेत् ॥ ८५ ॥ सौम्यपापैर्युते चंद्रे नानुजा
शोरवौ पितु ॥ सुभगे हेयु मेवाच्यं मिश्रिते मिश्रितं फलं ॥ ८६ ॥ सुभास्वा
यो गृहायुक्ताः कुर्वंति सुखिनं नरं ॥ पापास्ताभोदुःखितं च दुर्विनीतं
विगर्हितं ॥ ८७ ॥ इति त्रिग्रहफलं ॥ चंद्रचांद्रकुजार्कीनां योगे लिपिक
रो नरः ॥ तस्करो मुखरो वाग्मी मायायोकुमलो भवेत् ॥ ८८ ॥ सौम्य भास्क
र चंद्रेज्ञ प्रसंगे निपुणो धनी ॥ तेजस्वी गतशोकश्च नीतिगश्च भवेन्न २७
रः ॥ ८९ ॥ सूर्येंदुनौमयुक्तानां योगे विद्वापर्यंगही ॥ सुखी पुत्री कलत्रीव

वाग्व त्तिर्मंकूरो भवेत् ॥२०॥ अर्कार्किशशिभौमानां योगरूरवंश्च

निर्धनः कृश्चो विषमदेहश्च निंदावृत्तिर्भवेन्नरः ॥२१॥ सोमसौम्य

र्कजीवानां योगे शिल्पकरो धनी ॥ सौवर्णिकश्चतादक्षरोगहीन

प्रजायते ॥२२॥ चंद्रार्कगुरुधर्म्मज्ञा णां योगेसु नगो नरः ॥ हस्वश्चरा

जमान्यश्च वाग्मीच विकलो भवेत् ॥२३॥ अर्कार्किचंद्रचांद्रीणां योगे

निंदासनो नरः ॥ विगुणः पितृमातृभ्यां विकलाक्षश्च निर्द्धनः ॥२४

सूर्यचंद्रसुतुज्ञाणां संबंधराजपूजितः ॥ जलारण्यनगस्वामी

नरः स्यान्निपुणः सुखी ॥२५॥ सूर्यचंद्रार्किजीवानां मन्त्वपेवानिता

प्रियः ॥ बहुवित्तसुस्त्रीणां सामर्थो दक्षजायते ॥२६॥ सितासितर्वि

दूनां योगेवाल्यंतदुर्बलः ॥ वनितासहशाचारो भीरुरूक्षसरो नरः ॥२७

33

तुंगा॥ केंद्रे कुजजीवाभ्यां योगे स्तेके करो नरः॥ परदाररतस्तत्रो दुःखी
॥२८॥ च चक्षुर्धरो भवेत्॥२८॥ रविशुक्रकुजेंदूनामन्यजे पारदारिकः॥ निर्ल्ल
ज्जोऽकर्म नरश्चोरो विषमांगोऽजनो भवेत्॥२९॥ अर्कार्किबुधसौम्यानां योग
योद्धाक कविर्जनः॥ मंत्रीव नृपतेः स्त्रीजनो नीचाचारो निजापतेः॥३०॥ सौ
मार्कजीवशुक्राणां योगे पूज्योधनीजनः॥ सुभगो नृपमान्यश्च ख्यातो
भवति नीतिमान्॥१॥ भानुभानुजजीवारैरेकस्थैर्गणनायकः॥ सो
न्मादो नृपमान्यश्चासिद्धार्थी जायते जनः॥२॥ मंदसौम्येंदुशुक्रारैः संयुतो
जायते जनः॥ लोकद्वेषासमादक्ष नीचाचारो जडाकृतिः॥३॥ जीवशुक्रबु
धार्काणां योगे बहुमतिर्जनः॥ धनी सुखीवासिद्धार्थी ... प्रजायते॥४॥ २८॥
अर्कार्किबुधचंद्रेंदुसौरैरेकराशिस्थितैर्जनः॥ दानमान... ...नजी

३५

सर्प्पतुल्याद्वः प्रगल्भो जातको भवेत्॥१३॥जीवयुक्तो बुधेंदू नामन्व 35
॥२२॥ दसुंगो धनी॥ द्विमातृपितृकः प्राह्लो गतारिर्जायते नरः॥ मंदे ऽपवंद्र
मरे तांद्रीनां योगेज्ञानिप्रिजकविः॥ तेजस्वी राजमंत्रीच यशोधर्मपुत्रा
नरः॥१५॥बुधेंदु न गुमंदानां योगे मातृविवर्जितः॥ हृष्टदाक्षीसुभगो
दुःखी बहुभार्यो भवेन्नरः॥१६॥ चंद्रऽपसितसौरीणां मल्लजपारदा
रिकः॥ प्राज्ञो निर्द्रव्यबंधुश्च स्थूल नार्यो नरो भवेत्॥१७॥बुधारभ
गुजीवानां योगे स्त्री कलहप्रियः॥ धनी सुशीलो नीरोगो लोके प
श्यो जनो भवेत्॥१८॥ भौमऽपसौम्यसौरीणां योगे नूरश्च निर्द्धनः सा ॥२६॥
त्यसोच्युते विद्वान्वादी वाग्मी नरो भवेत्॥१९॥ नुल्लोऽन्यपुष्टो यो
ज्ञावबुधारवम भार्गवैः॥ ख्यातो लोके ह्वा गद्ध सारभ पतरवि भवितर॥२०॥

लीलाचारोनिरुद्यमः ॥ ५ ॥ शुक्रसौरिबुधार्काणांयोगेमित्रयुतस्सुधीः ॥
सुखैःस्तुभगप्राज्ञोजायतेचसुखीजनः ॥ ६ ॥ स्कंधेसौरिसितज्ञानां 36
संवंधेभोगमानवान् ॥ कविःकारुकनाथश्चराजप्रीतोभवेन्नरः ॥ ७ ॥ वं
दिचांद्रिकुजज्ञानांयोगशास्त्रविचक्षणः ॥ नरेंद्रस्यमहामात्रोमहाबुद्धि
र्नरोभवेत् ॥ ८ ॥ भौमेंदुबुधशुक्राणामन्वयेवंधुकीपतिः ॥ निद्रालुक
लहीनीचावंधुद्वेषीजनोभवेत् ॥ ९ ॥ भौमेंदुबुधसौरीणांयोगेस्मरकुली
द्भवः ॥ पुत्रीमित्रीकलत्रीचद्विमातृपितृकोजनः ॥ १० ॥ चंद्रारगुरुशुक्रा
णांयोगेसौहृदसिकोनरः ॥ विकलांगोधनीपुत्रीमानीप्राज्ञोपिजायते ॥ ११ ॥
भौमेंदुजीवमंदानामन्वयेवाधिरोधनी ॥ सोन्मादोस्थिरवाक्यश्चस्मरो
विज्ञो [illegible] न्नरः ॥ १२ ॥ चंद्रारशुक्रमंदानांचिलकेकुलटापतिः सोद्वेगः ॥

प्रियः॥ धनाढ्यो युवतीप्रेष्यो योगेऽसंगोऽष्टके नरः॥७४॥ लग्नमारभ्य केंद्र
॥२३॥ स्मोद्वितीयस्थैश्चतुर्ग्रहैः॥ यूपवाणौ शक्तिदंडौ चत्वारो मी स्मृता बुधैः॥७५॥
त आत्मरक्षे रतः त्यागी सुखं सत्यव्रते युतः॥ विशिष्टो मंत्रवादी च यूपयोगभ
वेन्नरः॥७६॥ शरकर्ता दस्युसेवी मांसदो मृगवंधिनी॥ हिंस्रकुशिल्पका
रो नरः शरयोगभवो भवेत्॥७७॥ विताःपुवृद्धदास्यसु भगासुस्थिरो लसः॥
नीचो दुःखी दरिद्रश्च शक्तियोगे जनो भवेत्॥७८॥ त्रिः स्थान धसुतक्लीबो
वंधुवाह्यस्तु निर्घृणः॥ नीचः प्रेष्यो दुःखितश्च दंडयोगे नरो भवेत्॥७९॥ कें
द्राद्वितीयस्थानस्थैः सप्तमतो गैर्ग्रहैः॥ अर्द्धचंद्रा गदाख्या ता केंद्रनाम्ने वपा
अर्थे॥८०॥ बलीराजप्रियः कांतो हेमरत्नैरलंकृतः॥ अर्द्धचंद्रभव लायः ॥२२॥
सुभगो जायते जनः॥८१॥ शक्तयोगे प्रवीणश्च सदा पुत्रार्पितत्परः॥ पञ्चा

प्रकीर्तिता ॥ शकटं वा स्वलग्नस्थो विहगसुखवर्गैः ॥६६॥ नि पु [illegible]
कार्येषु स्थिरद्रव्यसुखैर्युतः ॥ प्रह्वं यमुखं नजश्च शकटजापतेनर ६७
नूमणानिरुचिहूं यः सुरतप्राप्तजीविकः ॥ विकृष्टः कलहः प्रीतो विहगेमा
नवो भवेत् ॥६८॥ केंद्रस्थानादितीयस्थैर्ग्रहैर्जलाधिरुच्यते ॥ कंटके भः
त्तौ यस्थैर्यत्रसर्वैर्ग्रहैः स्मृतः ॥६९॥ बहुर्यसुखसंपन्नः पुत्री भोगी ज
नप्रियः ॥ सुशीलः स्थिरवित्तश्च जलधौ जायते जनः ॥७०॥ प्रणता शेष
भूपालैः ससेविनपदांबुजः ॥ वज्रयोगसमुत्पन्नो महाराजो नरो भवेत् ॥७१॥
धनस्थाने त्रिकोणे च ग्रहैः सर्वैर्हलं स्मृतं ॥ लग्ने त्रिकोणे खेटैस्तु शृंगाट
कमुदाहृतं ॥७२॥ राजा वीरागी रिद्रुश्च कृषिको बंधुवर्जितः स्वेदेगाढःखितः
प्रव्याहलयोगेजनो भवेत् ॥७३॥ हास्यरतिः प्रसन्नश्च अन्नपप्रीतः कलि

अथ्यीयुधकोष

छत्रयोगः समाख्यातो ग्रंथलरूआदिभिः सुरैः ॥५८॥ प्रकृष्ट धीर्दयालु
३२ श्च दीर्घायुः स्वजनाश्रयः ॥ वर्धोसि पुष्पमेत्येवा सुखी छत्रे प्रियो नरः ॥५९॥
दशमाश्चचतुर्थीतैर्गैनगैर्द्वैः शुभाशुभैः ॥ कार्मुकाख्यः समाख्यातो योगो 39
सौ पंडितोत्तमैः ॥६०॥ वधो मध्ये भाग्यहीनो गुहापालो वनेरतः ॥ मिथ्यावा
दी चश्चौरश्च कार्मुके प्रजायते जनः ॥६१॥ लग्नास्तत्योर्ग्रहे सौम्यैः पापैश्च
सुखकर्मगैः ॥ वज्रस्याद्विपरीतैश्च यवपद्मविमिश्रितैः ॥६२॥ सुखी चस्तु भ
गी शूरो मध्ये भाग्येनवर्जितः ॥ निस्नेहश्च विरुद्धश्च वज्रयोगखलो नरः ॥६३॥
दाता च स्थिरवित्तश्च बुलादिनियमैर्युतः ॥ मध्ये सुखार्थपुत्राढ्यो यवजो
गजन्मो भवेत् ॥६४॥ स्थिरायुर्दीर्घकीर्तिश्च कांतः शुभशतैर्युतः ॥ मध्या ॥ ३२
ग मनैर्दुर्जनः पद्मयोगोद्भवो भवेत् ॥६५॥ लग्नादि [illegible] गैः सर्वैः [illegible]

स्यात्सकाशवान्॥ निंद्योरः स्वर्यसोमभौमजीवासितार्किभिः॥५१॥ प
रदाररतः कुष्ठी स्यान्नभृत्यो निराकृतिः॥ मत्रिंश्यौरक्षस्यपीरवुधेंदु
शनिभार्गवैः॥५२॥ प्रयोदरिद्रोमत्पणक्षषाङ्गीर्वापंचाप्तिग्रहैः॥ पून्योन्म
दर्शनं तेषां फलमेतत्प्रकीर्तितं॥५३॥ इति षड्ग्रहाः॥ लग्नात्सह
मपर्यंते ग्रहैः सर्वैस्तु भास्तुभं॥ क्रमेण संस्थितैः प्रोक्तो योगो नौकाभि
धो बुधैः॥५४॥ प्रन्योपजीवि विनमयो वक्रा पः ख्यातकीर्तिमान्॥ व्य
वल्लो नलिनो लुब्धो नौकायोगे वचलो नरः॥५५॥ चतुर्थीत्कर्मपर्यंतेः
क्रमेण पतितैर्ग्रहैः॥ विख्यातः कूटनामा सो योगप्रोक्तो मनीषिभिः॥५६॥
मिथ्यावादी सठः क्रूरः कितवो बंधुपालकः॥ निःकिंचिनः शैलवासी
कूटयोगभवो नरः॥५७॥ सप्तमाल्लग्नपर्यंतैः खेटैः सर्वैस्तु भास्तुभैः॥

40

इति सेनगृहः॥ विद्याधर्मधनैर्युक्तो बहुभाषी च भाग्यवान्॥ सर्यो
घैर्युक्तपर्वते तु यो॥ भवति षड्गृहे॥४४॥ परकार्यरतो दाता गुरु ५१
त्मवं वलावृतिः॥ षड्भिर्ग्रहै र्विनाशु करमते विजने नरः॥४५॥ संश्री
सु नगो मानी ख्यातो युधेरि मर्दकः॥ धिनाजी वग्रहै षड्भिर्वनीदो रम
ते जनः॥४६॥ आर्याप्रियोरणोत्साही पिशुनः क्रोधलोभवान्॥ अर्की
र्किंचिद्रूप नीम भागवैः सु नगो नरः॥४७॥ कलत्रहीनो निर्द्रव्यो राज
मंत्री तु मातुतः॥ रवीदुवुधजीवार्किभृगपुत्रे भवन्नरः॥४८॥ धनदा
रसुतैर्हीन स्तीर्थगामी च नाम्रमः॥ सूर्यारसौम्यजीवार्कि भृगुपु
त्रे भवेन्नरः॥४९॥ धनी पुत्री सुचिर्मंत्री वहुभार्योऽतिप्रियः॥ विनाकू ॥२१॥
र्यग्रहैः षड्भिः पालापीडात्ततेजनः॥५०॥ परकर्मनिरतो दानी वातहृद्रोगी

सापतो॥ न सिद्ध्या भृगुभौमविजीवसितासिते॥३७॥ मित्रप्रीतिपा ५२
त्रो वेत्ता धार्मिको गुरुसेवकः॥ दयालुः सत्यसंयुक्तः आर्किबुधजीवेजनुभवे
त॥३॥ साधुकर्मा षष्ठीनक्षत्रधनविद्यासुखान्वितः॥ बहुमित्रो नरो जी
वभौमेंदुबुधभार्गवे॥३८॥ परान्नयाचको नित्यं मलिनोस्तिमित्र
मतिः॥ नरो भवति भौमेंदुजीवसुत्रासनेश्वरे॥३९॥ बहुमित्रारिपत्र
श्वदुःशीलःपरिपीडितः॥ मानी नरःसोमसौम्यसुक्रमंदधरासुते॥४०॥
दुर्नगो मलिनो मर्षः प्रेष्यःक्लीवश्यानिर्द्धनः॥ नरो भवति चंद्रज्ञगु
क्रसौरिमहीसुते॥४१॥ राजमंत्री राजतुल्यो लोकपूज्यो गणाधिपः॥
चंद्रचंद्रजमंदज्ञभृगुपुत्रै नरो भवेत्॥४२॥ प्रशोकस्तामसो निःस्वः
सामान्ये राजवल्लभः॥ निद्रातुरो नरो भौमबुधजीवार्किभार्गवे॥४३॥

उमानी सुधीसुमनः ॥ क्रोधी स्वजनहंताच विक्रमी परवत्सलः ॥ २४ ॥ वृ
षलग्ने भवेल्लोके गुरुभक्तः प्रियंवदः ॥ गुणी कृती धनी लुब्धः शूरः 43
सर्वजनप्रियः ॥ २५ ॥ मिथुनोदयसंजातो मानी स्वजनवत्सलः ॥ त्या
गी भोगी धनी कामी दीर्घसूत्री रिमर्दकः ॥ २६ ॥ कर्के लग्ने समुत्पन्नो
भोगी धर्मजनप्रियः ॥ मिष्टान्नपानसंभोगी सौभागी सज्जनप्रियः ॥ २७ ॥
सिंहलग्नोदये जातो भोगी शत्रुविमर्दकः ॥ स्वल्पोदरो ल्पपुत्रश्च सो
त्साही रणविक्रमः ॥ २८ ॥ कन्यालग्ने भवेद्बालो नानाशास्त्रविशारदः
सौभाग्यगुणसंपन्नः सुंदरः सुरतप्रियः ॥ २९ ॥ तुलालग्नोदये जातः सुधीः
सत्कर्मजीवकः ॥ विद्वान् सर्वकलाभिज्ञो धनाढ्यो जनपूरितः ॥ ३० ॥
वृश्चिकोदये संजातः सौर्यवानतिबुद्धिधीः ॥ विज्ञानज्ञानसंपन्नः सुर्व

धीर्विग्रहासुधी ॥३१॥ धनलग्नोदयेजातोनीतिमान्धर्मवान्सुधी ॥ ५५
२७ ॥ कुलमध्येप्रधानश्चप्राज्ञःसर्वस्यपोषकः ॥३२॥ मकरोदयेसंजातो
नीचकर्मावहुप्रजः ॥ लुब्धस्वस्यालसोधीरः स्वकार्येसुकृतोद्यमः ॥३३॥
कुंभलग्नोदयेजातश्चलचित्तोतिसौहृदः ॥ परदाररतोनित्यंमृदु
कायोमहासुखी ॥३४॥ मीनलग्नभवोबालोरत्नकांचनपूरितः ॥
अल्पकामोतिरकश्चदीर्घकालविचिंतकः ॥३५॥ इतिजन्मलग्नफ
लं ॥ रूपयौवनसंपन्नोदीर्घसद्मामहोत्कटः ॥ वृधायुचाः कर्दु
कश्चशिशिरेजायतेनरः ॥३६॥ महाधनीमनस्वीचतेजस्वीवहुक ॥ २७
र्मकृत् ॥ नानादेशरसाभिज्ञोवसंतेजायतेनरः ॥३७॥ वहुहारमोजिन
क्रोधयुत्धात्कामुकोनरः ॥ दीर्घसूत्रोगावुद्धिमांश्चग्रीष्मेजातःसदासुखि ॥३८॥

तगभीरवमंगले॥ अवमस्थेगहोन्तवंनास्ति जाःशोभनोमतः॥२८॥
॥२३॥ रकोरुगांनवेत्तुत्रःपंचमस्थोयदारविः मंगलेवग्रजःपुत्रागुरो
पंचमकीर्तिताः॥२५॥ पंचमस्थेनिशानाथेस्त्रिपकन्याहृत्वंभ
वेत् तुषेकन्याश्चतस्त्रस्तुकेस भवकन्यका॥२६॥ षष्ठेवक
न्याजाप्तेतेषमस्थानेयदासितः सामेचयदाराहुःस्त्रिपासु
ओविनश्यति॥२७॥ लग्नपायंचलग्नेसाहंकाराघरासुते बुधे
वश्चगुरोस्तुवालानोपिदुर्भगा॥२८॥ पापयोरंतरेलग्नेचंद्र
वापदिकन्यका॥ जातेवलदाहंतिपितृसमुरयोःकुलं॥
तिवाघ्रं मौमेक्रूरेतमेवनस्थिते॥ लग्नेचसिंहकापुत्रंडा॥ ॥२३॥
वानेकन्यका॥३०॥ नवमेमार्गवेचौकुलदापकंकुर्वते कर्कव
ता

45

कलत्रस्थे मित्रदुःकुकलत्रो रुजान्वितः ॥ शत्रुयात्रु निम्नर्थी सद्ध मालिनो भवेत् ॥१८॥ आत्मातुरोष्टमे मंदे दरिद्रं बहुरोगवान्
मिथ्याविवाक्तीव पर्पापि भवेन्नरः ॥५॥ धर्मेमंदे च महीमानि
विवेकीरिपोर्वशः ॥ न समोजा पलेलोक परदाररतः सदा ॥१९॥
कर्मस्थानेस्थपुत्रकुक मी धनवर्जितः ॥ दयासत्यगुणैहीनस्य
पलेपि भवेन्नरः ॥२०॥ आयस्थे च लानस्य सर्वविद्याविशारदः
स्वरो भ्रमहिषे प्रणी राजमान्मस्तु निर्विमेत् ॥२१॥ व्ययस्थपीला
पमंदकृतघ्नो विनववर्जितः ॥ वंधुवैरकुवेराम्रवचलो दिनरःसदा ॥२२॥
॥इति शनिफलं॥ लग्ने वसतमपापे नतोमेवत्सरोपति प्रिय
तेचाष्टमेवर्षे दस्युयमे पदा ॥ गुरौ मेोपमता परवान्

ज्ञानेहीनो नरो नरः॥१६॥ व्ययेशुक्रे व्ययजापत्रश्च गुरुमित्रविरोधवान्॥
॥२२॥ मिथ्यावादी ध्रुवं गेगुणहीनोपिजायते॥१७॥ इतिशुक्रफलं॥ लग्ने
शनौ सदारोगी कुरूपः कृपणो नरः॥ कुशीलपापबुद्धिश्च शठश्च भवति
ध्रुवं॥११॥ धनेमंदे धनैर्हीनो वातपित्तकफातुरः॥ दत्ताध्यःस्थिररो व
गश्च गुणीस्वल्पोपिजायते॥१२॥ भ्रातृस्थानेत्ततीयस्थेप्रसन्नोगु
णवत्सलः॥ शत्रुमर्दी नरो मान्यो धनी...जायते॥१३॥ बंधुस्थेस
दुःस्थे बंधुहीनो हतस्त्रीबांधवेनरः॥ गुणस्तनावादुःसंगीकुजनेश्च
वतस्सहः॥१४॥ पुत्रेमंदे पुत्रहीनः त्रिपाकीर्तिविवर्जितः॥ हीनश्री
वा विरूपश्च मानवो भवति ध्रुवं॥१५॥ शत्रुस्थाने स्थिते मंदे शत्रु ॥२२॥
हीनो महाधनी॥ पशुपत्रपशोयुक्तो नीरोगो ज्ञानकोनरः॥१६॥

ग्रामाधिपो यशस्वी च विवेकी च भवेन्नरः ॥२॥ शुक्रे सुतेस
न्मुख्यस्वरूपश्च भवेन्नतः ॥ पुत्रपौत्रयशालैर्युक्तः शुभकर्मापि
भवेन्नरः ॥३॥ षष्ठे भृगौ भवेद्दीनो ज्ञातिहा निर्भयान्वितः ॥ दुः
संगी कलत्रहा पौरविद्वेषी च सदा नरः ॥ सप्तमे च भृगुपुत्रे च ध
नी दिव्यांगनायुतः ॥ नीरोगः सुखसंपन्नो बहुभाग्यः प्रजायते ॥५॥
अष्टमस्थे दैत्यपूज्ये सरोगः कलहप्रियः ॥ कार्यहीनो नरः पापकामी ज
नानां च प्रियो भवेत् ॥६॥ धर्मस्थे धर्मपरो ज्ञानवान् सुखी धनी
नरेंद्रमान्यो विनयी नराणां स्वजनो भवेत् ॥७॥ कर्मस्थिते भृगोः पु
त्रे सुकर्माधिरत्नवान् ॥ राजसेवी धार्मिकश्च जायते दानतत्परः ॥८॥
लाभे शुक्रे सदा लाभो यशस्वी च गुणान्वितः ॥ धनी भोगी कृपासुहृ

48

धीरजवान

भौमज्ञौ वा केंद्रगौ कामिनी लज्जे साहसप्रियः॥ धनी सतत॰॰ स्त्रीलोलः कि
तवौ जायते जनः॥२१॥ बुधेज्य नरगु मंदा नोयोगे कामातुरो नरः॥ विधे ५१
जन्मस्थो मेधावी तीव्र स्मरतो भवेत्॥२२॥ इति चतुर्ग्रहः॥ बहुपुत्र पं
वादुःखी च जाया विरहतापितः॥ सूर्यो धौ जीव पर्यंते नरः स्यात्तं च जिग्रहे॥२३॥
गतसत्वा वंधुहीनः परकर्म करो नरः॥ स्त्रीवैस्य च सरवास्याये भौमेंदुबु
ध भार्गवैः॥२४॥ प्रत्यायु विकल श्वदुःखी सुत वि वर्जितः॥ अर्को कीं बु
ध चंद्रार योगे बंधन भोगपि॥२५॥ जातं भौव हुदुःखी च पित्त मातृ वि
वर्जितः॥ गीतप्रीतो नरो भौम भानु चंद्रेज्य भार्गवैः॥२६॥ परद्रव्यहरो
यो च्व परतापकरः खलः॥ समर्यो जायते मंद चंद्र जीवार्क नसुते॥२७॥
पाला चार [illegible] हीन परदाररतो नरः॥ एकस्थे जायते भानु भौमेंदु

शनिभार्गवै ॥२८॥ परान्नभोजी सोन्मादस्त्यक्ततातश्च चंचलः ॥ दुःखी भी
३० रुवैरःस्थिरो निर्बंदुस्य चंद्रजे ॥२९॥ राजा मंत्री कविर्विज्ञो पंचज्ञो ह
ष्टनायकः ॥ ख्यातो जातो महायशस्वी बजीवार्कइंदुभार्गवे ॥३०॥ धनपुत्र
सुखैर्हीनो मत्सरोत्साहीचलोमनसः ॥ दीर्घो भवति चंद्रार्कबुधगुआरावै
श्वनै ॥३१॥ इंद्रजालरतो वाग्मी चलचित्तो गनाप्रियः ॥ प्राज्ञः सरानु
विनीतश्च पेडपार्केंदुस्य पिजे ॥३२॥ स्पीतो बहुहयकामी नराशाक
श्च नृपतिः ॥ बुधार्ककुजगुरुके भृगुजगो नृपतैविप्रः ॥३३॥ निंद्यो नो
गी च रोगी च जिन्पाधियो मलीनसः ॥ जीर्णजिरो नाग्र भौमशनिजीव
बुधे भवेत ॥३४॥ व्याधिभिःशत्रुभिर्ग्रस्तःस्यान्नृपो बु मुदितः ॥ नरः ॥ ३०
स्याद्विकलग्नंशमंदार्कबुधभृगुसुते ॥३५॥ विज्ञो विलेपारदेवधातुपं

यशस्वी ववनुदेश्यां नरो भवेत् ॥ ८२ ॥ स्त्रीसुखे भामति पुत्रश्च महाभो
३ जनलालसः ॥ उज्वलः परदारेषु रतश्च प्राणी भवः ॥ ८३ ॥ स्थिरारं
भः परद्वेषी वक्रो मर्षः पराक्रमी ॥ गृहे मंत्री च सुहृज्जन्मामावास्या
भवोऽनलः ॥ ८४ ॥ इति स्थिफलं ॥ मिष्टान्न भोगी मानी च क्रोधी च रति
लालसः ॥ पिताधिकोर वैरी च धनकामी भवेन्नरः ॥ ८५ ॥ भोगी का
मी शास्त्रवेत्ता गुणी मानी जितेंद्रियः ॥ विद्याधिकः शीलयुक्तो जातः
ते सोम्यवासरे ॥ ८६ ॥ नरः स्वविप्रियो धनी चूरश्च्युति स्मृति विनिंदकः ॥
अनास्तिको वेदहीनो भौमे भोगी नरो भवेत् ॥ ८७ ॥ वेदशास्त्रा त्रिपा
पुत्रो दयालुश्च वह्नमलः ॥ भयानको योगयुक्तो जातो बुधे ॥ ३
सरे ॥ ८८ ॥ वेदविद्यो [illegible] नारी च पुत्रपौत्र धनान्वितः ॥ प्रज्ञा [illegible]

ज्ञातो भवेन्नरः ॥५४॥ अल्पतोषी च तेजस्वी सौभाग्यगुणसुंदरः ॥ पुत्रवा
न्गुणसंपन्नः सप्तम्यां जायते नरः ॥५५॥ धर्मिष्ठः सत्यवादी च दाता भो 52
क्ता च वत्सलः ॥ गुणज्ञः सर्वकार्यज्ञ अष्टम्यां संभवो नरः ॥५६॥ देवताराधकः
पुत्री धनस्त्री मानमानसः ॥ शास्त्राभ्यासरतो नित्यं नवम्यां पण्डितानते ॥५७॥
दशम्यां धर्मधर्मज्ञो देवसेवी च याचकः ॥ गुणी धनी वेदविज्ञो वंधुवि
प्रप्रियो जनः ॥५८॥ एकादश्यां नरेंद्रस्यं गेहगामी सुधीर्भवेत् ॥ धर्मज्ञ
श्च विवेकी च गुरुशुश्रूषको गुणी ॥५९॥ चपलश्चंचलज्ञानः सदा दीनस्व
रूपकः ॥ देशभ्रमणशीलश्च द्वादशी जातको भवेत् ॥६०॥ महासिद्धो म
हाप्राज्ञः शास्त्राभ्यासी जितेंद्रियः ॥ परकार्यरतो नित्यं त्रयोदश्यां प
दा भवेत् ॥६१॥ धनाढ्यो धर्मशीलश्च शूरस्तु [illegible] कुलपालकः ॥ राज्ञमान्यो

३८ धुमान्योराजसेवी धनान्वितः ॥ संसारभयभीतश्च परमार्थमतिर्नरः ॥४७॥
फणितिपोधने पशौ वेदशास्त्रार्थतत्त्ववित् ॥ सत्यवादी गुरुद्वेत्ता प
ज्ञो भवति मार्गवः ॥४८॥ इति नंदातिथिफलं ॥ क्रूरसंगी धनैर्हीनः कुल
संतापकारकः ॥ व्यसनाशक्तचित्तश्च प्रतिपज्जनितो नरः ॥४९॥ पर
दाररतो नित्यं संतापशोकविवर्जितः ॥ सुभगः स्नेहहीनश्च द्वितीयासंभ
वो नरः ॥५०॥ अचेतनेतिविकलो निर्द्रव्यो दुर्बदः सदा ॥ परदेषरतो नि
त्यं तृतीयायां भवेन्नरः ॥५१॥ महाभोगी च दाता च मित्रस्नेही विचक्षणः
धनसंतानसंयुक्तश्चतुर्थ्यां यदि जायते ॥५२॥ व्यवहारी गुणग्राही ३८
पितृमातृोपकारकः ॥ दाताभोक्ता तनुर्नीतिः पंचमीसंभवो नरः ॥५३॥
नानादेशाभिगामी च सदा कलहकारकः ॥ नित्यं जठरदोषी च षष्ठी

गुणवाञ्भोगयुक्तश्च राजपूज्योऽतितेद्विपः ॥ कुशलश्चारुवादी वर्
षीकाले भवेन्नरः ॥ ३९ ॥ वाणिज्यकृषिवृत्तिश्च धनधान्यसबुद्धिमान् ॥
तेजस्वी बहुमान्यश्च शरज्जातो भवेन्नरः ॥ ४० ॥ बहुवीर्यो नीतितेजा
ग्रामयुक्तः सदोद्यमी ॥ ह्रस्वपादश्चलो नीरुर्हेमंते जायते नरः ॥ ४१ ॥
॥ इति ऋतुफलं ॥ चर्मी चंद्रनिभश्श्रीमान्सोद्यमी बहुशास्त्रवित् ॥
कुशलो ज्ञानसंपन्नः शुक्लपक्षे भवेन्नरः ॥ ४२ ॥ निष्ठुरो दुर्मुखो मूर्खः
क्रोधी द्वेषी स्वजनारितः जायते च परस्वेषु कृष्णपक्षोद्भवो नरः ॥ ४३ ॥
॥ इति पक्षफलं ॥ नंदातिथौ नरो जातो महामानी ... देवताभ
क्तः निपुणज्ञानी च द्विजवत्सलः ॥ ४४ ॥ भद्रातिथौ राजमान्यः पुत्रपौत्रा
दिसंयुतः शूरः शांतस्वदीर्घायुर्महाविद्वञ्जायते ॥ ४५ ॥ जयातिथौ

एतान्द्योगान्परित्यज्य लग्नं संशोधयेद्बुधः ॥ ५५ ॥ नक्षत्रं द्वादशं भानु॰
र्कस्तृतीयं लग्नयाकुजः षष्ठं जीवोष्टमं मंदो हंति ह्रिरालःसदा ॥ ५६ ॥
वामेन सप्तमं भ्रांद्रि नवमं सिंहिकासुतः ॥ हंति जं पंचमं ञ्जको द्वाविंशं पूर्ण
चंद्रमा ॥ ५७ ॥ रवेर्लग्नाद्धरे विद्वं कुजस्य कुरुते न्हतिं हृहस्पतेर्बंधनानां
३' नेकुर्यात्कुलक्षयं ॥ ५८ ॥ बुधस्य कुरुते ज्ञासं लग्नाराहोर्विनाशयेत् ॥
क्रस्य दुःखं दद्यान्नित्यं ॥ ग्रासद्दाचकलानिधेः ॥ ५९ ॥ इति लग्ना ॥ सूर्ययुक्ता
च्चनक्षत्रादेषपातोभिजायते ॥ मघाश्लेषाचचित्राच सानुराधाचरेवती ॥

॥६०॥ श्रवणं च नवको यं पातदुष्टो निगद्यते ॥ अश्विनी मघ विधं कृत्वा ॥ गणये
लग्नजावधिं ॥६१॥ पावकः पावमानश्च विकारी कलहो परः ॥ मृत्युर्दैवयश्च
वि ज्ञेयं पातषट्कं स्थलं तु तं ॥६२॥ पातेन पतितो ब्रह्मा पातेन पतितो ह
रिः ॥ पातेन पतितो रुद्रस्तस्मात्पातं विवर्जयेत् ॥६३॥ इति [illegible] एकारेण
स्थिते वैधो दिननाथादि निग्रहैः ॥ विवाहे तत्र मासं तु न जीवति कन्य
नः ॥६४॥ अश्विनी पूर्वफाल्गुन्या भरणी चानुराधया ॥ श्रावणेजि चापि रोहि
ण्या ॥ कृत्तिका च विशाखया ॥६५॥ मृगशीर्षोत्तराषाढे न पूर्वाषाढास्तथार्द्रया
पुनर्वसुश्च मूलेन ॥ तथा पुष्यश्च ज्येष्ठया ॥६६॥ धनिष्ठाया तथाश्लेषा

॥मघापि श्रवणेनच॥रेवत्युत्तर फल्गुन्या हस्तेनोत्तर भद्रपात्॥६७॥म-
स्यात्याश्रात भिषा विद्धा॥चित्रयापूर्व भद्रपात्॥विद्धान्येतानि वर्जानि॥
विवाहे भानि कोविदैः॥६८॥रविवेधेच वैधव्यं कुजवेधे कुलक्षयं॥
बुधवेधे भवेद्वंध्या प्रव्रज्या गुरुवेधतः॥६९॥अपुत्रा शुक्रवेधेच शौरे
चंद्रेच दुःखिता॥परपुरुषरतारा हौ॥केतौ स्वच्छंदचारिणी॥७०॥॥
॥इतिवेधः॥यत्र गेहे भवेच्चंद्रो ग्रहस्तत्र यदा भवेत्॥युतिदोषस्तदा ज्ञेयो
विनाशकं शुभाशुभं॥७१॥रवि णा संयुतो हानि भौमेन निधनं शशी॥
करोति मूलनाशंच॥राहुकेतू शनैश्चरैः॥७२॥इति युतिः॥ चतुर्दृ

57

चन्द्रत्रं यामित्रं लग्न मात्स्मृतं ॥ शुभयुक्तं न हिंछंति ॥ पापयुक्तं च वर्जयेत्
॥ ७३ ॥ ॥ चंद्रचांद्रिशुक्र जीवा यामित्रे शुभकारका ॥ स्यमीनं मानुमंद्रा
रा यामित्रे तु शुभप्रदा ॥ ७४ ॥ ॥ चंद्राद्वालग्नतो वापि गहाव वर्ज्ये शुभ तदृ
शः ॥ तत्रास्थिता ग्रहान्नूनं ॥ व्याधिवैधव्यकारका ॥ ७५ ॥ इति यामित्रं ॥ धा
र्यी तिथिर्मासहृ ज्ञाष्टवेदाः ॥ संक्रांतितो याति हि नैष्क्र योज्याः ॥ ग्रहैर्विभक्ता
यदि पंचकं स्या ॥ द्रोगस्त्वहाग्नि र्नृपचौरमृत्युः ॥ ७६ ॥ इति पंचकं ॥ सूर्य
भाद्यचभे मृत्यु ॥ नक्षत्रे मूलमष्टमे ॥ चतुर्द्दशे स्वान्निपातः केतुरष्ठा
दशे तथा ॥ ७७ ॥ ॥ ७ नविंशे भवे उल्का निर्घातः पंचविंशतो ॥ त्रयोविंश
यद्यर्कवारे यदि रो... चतुरसोम... नेत्र सरमंत्र चौरे विवा
लेपरिवर्जनीया ॥ ४३

विधु